

Biuletyn Informacyjny

Kurii Diecezji Radomskiej

Radom, dnia 9 grudnia 2010 r.

Nr 44 (469)

Katecheza II – Nazwy Mszy świętej

Historia liturgii przekazała wiele nazw, którymi określano sprawowanie Mszy świętej. Wielość nazw, jakimi jest określany ten sakrament, wyraża jego niewyczerpane bogactwo. Każda z nich ukazuje pewien jego aspekt. Dla chrześcijan Eucharystia jest nieocenionym Darem. Dlatego nadawali Jej wiele imion, aby wyrazić zachwyt i podziw nad tą niepojętą tajemnicą miłości Boga do człowieka.

Dzisiaj poznamy i zatrzymamy się nad tymi najbardziej powszechnymi nazwami Mszy św.

- **„Łamanie chleba”** – to najstarsze określenie Mszy św. używane w pierwotnej gminie chrześcijańskiej. Odnajdujemy je na kartach Pisma św., w Dziejach Apostolskich (Dz 2, 42.46). Nawiązywało do czynności, którą wykonał Pan Jezus podczas Ostatniej Wieczerzy, gdy łamał chleb i rozdawał go uczniom. To samo wykonywał kapłan przed Komunią św. łamiąc na małe części przyniesiony w procesji z darami przez wspólnotę chleb przeznaczony do sprawowania Eucharystii. Nazwa ta wyrażała także rzeczywistość udziału w Chrystusie: „Chleb, który łamiemy, czyż nie jest udziałem w Ciele Chrystusa?” (zob. 1 Kor 10,16).
- **„Uczta Pańska”** – określenie to wskazuje na udział w uczcie Ciała i Krwi Chrystusa. Jest zapowiedzią i zadatkiem udziału w wiecznej uczcie, w Niebieskim Jeruzalem, w niebie.
- **„Eucharystia”** – ta nazwa, powszechnie stosowana także dzisiaj, ma swój źródłosłów w hebrajskim słowie *berakah* i greckim *eucharistein*. Można je przetłumaczyć jako „dziękczynienie”. W czasie żydowskiego posiłku, szczególnie paschalnego, ojciec rodziny wypowiadał błogosławieństwa – modlitwę dziękczynną za dar stworzenia, wyzwolenia i uświęcenia ludu izraelskiego. Dla Chrześcijan Eucharystia jest szczególnym dziękczynieniem składanym Bogu, dlatego już od końca I wieku używamy tego określenia Mszy św.
- **„Najświętsza Ofiara”** (łac. *Sacrificium*) ponieważ uobecnia jedyną ofiarę Chrystusa Zbawiciela dokonaną na krzyżu i włącza w nią ofiarę Kościoła i każdego wiernego. Dopełnia i przewyższa wszystkie ofiary Starego Przymierza. Jest pamiątką Męki i Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.
- **„Collecta”** – zebranie, zgromadzenie. Tej nazwy używali od IV w. Chrześcijanie w Afryce.
- **„Liturgia”** (gr. *Leiturgia*) – nazwy tej używano od IX wieku. Rozumiano ją jako służbę Bożą. Lud wierny gromadzi się, aby oddawać chwałę Panu, aby się modlić i sprawować czynności święte.
- **„Msza święta”** (łac. *Missa*) – to określenie pojawia się już w pismach papieża Grzegorza Wielkiego w VI wieku i jest powszechnie stosowane w średniowieczu i po dziś dzień. Nazwa pochodzi od imiesłowu łacińskiego słowa *mittere* - *posyłać*. Jedni interpretują nazwę „missa” jako modlitwy wysyłane ku Bogu w czasie sprawowania czynności świętych. Inni nawiązują w interpretacji tego wyrażenia do rzymskiego zwyczaju rozwiązywania zgromadzeń, kończenia obrad słowami – „Ite missa est”. Było to postanie do pełnienia różnych funkcji i obowiązków. W trydenckiej Mszy św. słowa te zostały przejęte jako zakończenie celebracji i postanie do świadczenia o Chrystusie w świecie, w codziennym życiu. W posoborowej Mszy św. przetłumaczone na języki nowożytne (w j. polskim – Idźcie w pokoju Chrystusa) zachowują to samo znaczenie – postanie do świata, aby świadczyć o otrzymanych darach i spotkaniu żywego Boga w celebracji Eucharystii.

Oprócz tych powszechnie znanych i używanych określeń w ciągu wieków pojawiały się także inne, stosowane lokalnie przez poszczególne Kościoły i wspólnoty, m.in.: „Dar” – liturgia syryjska, „Sacrum” – liturgia etiopska, „Dominicum” – liturgia afrykańska, *Sanctissimum officium* – późne średniowiecze, „Tajemnica” (gr. *mysterion*) i inne.